

Παντελής Γεωργογιάννης
Επιμέλεια

25°

Διεθνές Συνέδριο

Διαπολιτισμική Εκπαίδευση,
Ετερότητα, Προσφυγικές Δομές
και
τα Ελληνικά
ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα

Πάτρα 22 - 23 Ιουνίου 2018
Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο Πανεπιστημίου Πατρών

Πάτρα 2017

Παντελής Γεωργογιάννης
Επιμέλεια

25ο Διεθνές Συνέδριο
με κριτές

**Διαπολιτισμική Εκπαίδευση,
Ετερότητα, Προσφυγικές Δομές
και τα
Ελληνικά ως δεύτερη ή ξένη
γλώσσα**

Πάτρα, 22 - 23 Ιουνίου 2018
Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο Πανεπιστημίου Πατρών

Επιστημονική σειρά:
Διαπολιτισμική Αγωγή και Εκπαίδευση

Πάτρα 2018

Όλα τα αντίγραφα υπογράφονται από τον κάτοχο του copyright.

Copyright ©: Παντελής Γεωργογιάννης

Διεύθυνση: Αντωνίου Οικονόμου 8, 26504 Άγιος Βασίλειος, Πάτρα
Τηλ: +30 6944346420
<http://www.georgogiannis.gr>
E-mail: pantelis.georgogiannis@gmail.com

Τίτλος : Διαπολιτισμική Εκπαίδευση, Ετερότητα, Προσφυγικές Δομές
και τα Ελληνικά ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα

**Επιστημονική
σειρά:** Διαπολιτισμική Αγωγή και Εκπαίδευση

**Ηλεκτρονική
στοιχειοθεσία:** Ινστιτούτο Πολιτισμού, Δημοκρατίας και Εκπαίδευσης
- Μελιτζάνη Ειρήνη

ISBN: 978-618-83706-9-2

σ.σ. 636 σχήμα 17,5 X 25 εκ.

Όλα τα κείμενα δημοσιεύονται με ευθύνη των συγγραφέων τους

Απαγορεύεται η μερική ή ολική αναδημοσίευση του έργου αυτού, καθώς και η αναπαραγωγή του με οποιοδήποτε άλλο μέσο, χωρίς σχετική άδεια του κατόχου του Copyright.

Επιστημονική Επιτροπή

Πρόεδρος:

Γεωργογιάννης Παντελής, τ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών

Αντιπρόεδροι:

Πανταζής Σπύρος, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Αθανασούλα-Ρέππα Αναστασία, Δρ Παντείου Πανεπιστημίου – τ. καθηγήτρια
ΑΣΠΑΙΤΕ

Μέλη:

Δαμανάκης Μιχάλης, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης
Ηλιοφότου Μαρία, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Κύπρου
Μήτσης Ναπολέον, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Μαλαφάντης Κωνσταντίνος, Καθηγητής ΕΚΠΑ, Πρόεδρος Παιδαγωγικής
Εταιρίας Ελλάδας
Baros Wassilios, Professur für Bildungsforschung, Paris Lodron Universität
Salzburg
Ρεράκης Ηρακλής, Καθηγητής Παιδαγωγικής – Χριστιανικής Παιδαγωγικής,
Α.Π.Θ.
Σκούρτου Ελένη, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αιγαίου
Φυριππής Εμμανουήλ, Ομότιμος Καθηγητής ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Αθηνών
Καμαρούδης Σταύρος, Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Δυτικής
Μακεδονίας
Λαλούμη-Βιδάλη Ευαγγελία, Καθηγήτρια Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης
Μπάκας Θωμάς, Αναπληρωτής Καθηγητής ΠΤΝ Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Παπαδάκη Πολυξένη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης
Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών
Δροσινού-Κορέα Μαρία, Επίκουρη Καθηγήτρια Ειδικής Αγωγής και
Εκπαίδευσης στη Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών
στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
Καινούργιου Ελένη, Δρ. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Επίκουρη Καθηγήτρια
ΑΤΕΙ Ηπείρου
Καλεράντε Ευαγγελία, Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Δυτικής
Μακεδονίας
Κασωτάκη-Γατοπούλου Αργυρώ, Φιλολόγος (PhD) Υπεύθυνη ΔΥΕΠ 1ου
Γυμνασίου Νέας Μάκρης Αττικής, τ. Επίκουρη Καθηγήτρια, Hankuk University
of Foreign Studies της Ν. Κορέας
Μάγος Κωνσταντίνος, Επίκουρος Καθηγητής ΠΤΝ Πανεπιστημίου
Θεσσαλίας
Μουσένα Ελένη, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Προσχολικής Αγωγής, Τ.Ε.Ι.
Αθήνας
Στεργίου Λήδα, Επικ. Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Βλαχάδη Μαρία, Δρ. Παντείου Πανεπιστημίου
Ζωγόπουλος Ευστάθιος, Δρ. Σχολικός Σύμβουλος Δημοτικής Εκπαίδευσης
46ης Περιφέρειας Αθήνας

Ηλιοπούλου Κωνσταντίνα, Δρ., Φιλολόγος
Κυπριανού Δέσποινα, Δρ. Πανεπιστημίου Πατρών, Εκπαιδευτικός,
Αποσπασμένη στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτου Κύπρου
Κουνέλη Βασιλική, Δρ. Παιδαγωγικών, Φιλολόγος
Μαστρογιάννης Αλέξης, Σχολικός Σύμβουλος Αιτωλοακαρνανίας

Οργανωτική Επιτροπή

Γεωργογιάννης Παντελής, Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών
Δροσινού-Κορέα Μαρία, Επίκουρη Καθηγήτρια Ειδικής Αγωγής και
Εκπαίδευσης στη Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών
στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
Βλαχάδη Μαρία, Δρ. Παντείου Πανεπιστημίου
Μαστρογιάννης Αλέξης, Σχολικός Σύμβουλος Αιτωλοακαρνανίας
Κατσιμάρδος Βασίλειος, Δρ. Παιδαγωγικής, Σχολικός Σύμβουλος Δημοτικής
Εκπαίδευσης 46ης Περιφέρειας Αθήνας
Κουνέλη Βασιλική, Δρ. Παιδαγωγικών, Φιλολόγος
Μελιτζάνη Ειρήνη, Πτυχιούχος Τμ. Τουριστικών Επιχειρήσεων ΤΕΙ Πάτρας,
MSc στις Επιστήμες της Αγωγής, Υπ. Διδάκτωρ ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών
Σπανού Αικατερίνη, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια στο Ε.Α.Π.
στην Εκπαίδευση Ενηλίκων, Πτυχιούχος ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών
Κορέση Νικολέτα, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια
Πανεπιστημίου Αθηνών
Αντωνοκοπούλου Βασιλική, Φιλολόγος, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια
Πανεπιστημίου Λευκωσίας

Γραμματειακή Υποστήριξη

Σπανού Αικατερίνη, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια στο Ε.Α.Π.
στην Εκπαίδευση Ενηλίκων, Πτυχιούχος ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών
Μελιτζάνη Ειρήνη, Πτυχιούχος Τμ. Τουριστικών Επιχειρήσεων ΤΕΙ Πάτρας,
MSc στις Επιστήμες της Αγωγής, Υπ. Διδάκτωρ ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών
Κορέση Νικολέτα, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια
Πανεπιστημίου Αθηνών
Αντωνοκοπούλου Βασιλική, Φιλολόγος, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια
Πανεπιστημίου Λευκωσίας

Περιεχόμενα

Παιδαγωγικά	9
Επιθετικότητα στην προσχολική ηλικία. Μορφές προσέγγισης. Μελέτη περίπτωσης παιδιού. Ο ρόλος της οικογένειας και της παιδαγωγού. <i>Παπά Δημήτρα</i>	11
Πιστεύουμε στον Εθελοντισμό! <i>Σουρίδη Παναγιώτα</i>	25
Μελέτη περίπτωσης: Δράσεις μαθητών Γενικού Λυκείου Πάστρας Κεφαλλονιάς, σχολικού έτους 2013-14 <i>Χαλικιάς Δημήτριος - Κουφιώτη Γεωργία - Βλαχάδη Μαρία</i>	32
Διδακτική και Διδασκαλία της Ελληνικής ως μητρικής και ως ξένης γλώσσας	51
Ο Ορισμός ως Συνεργατικός Διαδικτυακός Διδακτικός “Προορισμός”: Μια Πρόταση Διδασκαλίας του Ορισμού ως Τρόπου Ανάπτυξης Παραγράφου <i>Παρασκευή Ακριτίδου</i>	53
«Με τη μουσική μαθαίνω πιο γρήγορα ελληνικά». Η ζωντανή μουσική στην εκμάθηση των ελληνικών σε μετανάστες – πρόσφυγες χρήστες ουσιών. <i>Παναγιωτίδου Μαρία - Κορδέλης Νίκος</i>	68
Παράγοντες και μηχανισμοί ανάπτυξης γλωσσικών ικανοτήτων στη βρεφική, νηπιακή και παιδική ηλικία <i>Κεφαλίδου Φωτεινή - Ρέππα Γλυκερία</i>	82
Η Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης ή Ξένης Γλώσσας στην Ελλάδα <i>Σαατσόγλου Ελένη - Ράπτης Νικόλαος</i>	96

Εφαρμογή της θεωρίας της Επικοινωνιακής προσέγγισης στο εγχειρίδιο της Νεοελληνικής Γλώσσας της Α' Γυμνασίου για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης ξένης γλώσσας	117
<i>Λουλαδάκη Αργυρώ</i>	

Διαπολιτισμική Εκπαίδευση 139

Το Διαπολιτισμικό Σχολείο στη Γαλλία	141
<i>Κωνσταντίνος Γριβόπουλος</i>	

Διαπολιτισμικότητα και μάθημα Φυσικής Αγωγής στα σχολεία.	151
<i>Κατσούρα Δωροθέα</i>	

Οι απόψεις των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για την εκπαιδευτική διαχείριση της ένταξης παιδιών προσφύγων στα δημοτικά σχολεία.	172
<i>Τζατζάκη Κωνσταντίνα – Γρίβα Ελένη</i>	

Προετοιμάζοντας την «πλειονότητα» για την εκπαίδευση της «μειονότητας»: Εμπειρίες και αναστοχασμοί	185
<i>Μενέλαος Τζιφόπουλος</i>	

Αρχέτυπα και Σχέδια Διδασκαλίας 203

Αρχέτυπο διδασκαλίας της ενότητας «Εκμάθηση παραδοσιακού χορού », σε μια ωριαία διδασκαλία μαθήματος Φυσικής Αγωγής Δημοτικού Σχολείου.	205
<i>Κατσούρα Δωροθέα</i>	

Διδάσκοντας Φυσική την Άνοση, Διερευνητικά, ανακαλυπτικά, βιωματικά και διαθεματικά	214
<i>Σταυρούλα-Ιωάννα Κυπραίου</i>	

Διδάσκοντας Επικοινωνιακά σε Πρόσφυγες: Παράδειγμα Θεματικής Ενότητας «Αγορά Ρούχων»	236
<i>Κωνσταντία Λιούζα</i>	

Μαθηματικές Δραστηριότητες Ενδυνάμωσης της Ομάδας-τάξης στα πλαίσια της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης	251
<i>Σαατσόγλου Ελένη</i>	

Ειδική Αγωγή 269

Ειδικές μαθησιακές δυσκολίες στην γλώσσα και συναισθηματικές αλληλεπιδραστικές σχέσεις μεταξύ αδελφών.	271
<i>Δροσινού - Κορέα Μαρία - Μίντζα Ελένη</i>	

Πρόγραμμα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης σε δίγλωσσο μαθητή	
---	--

με ελαφριά νοητική αναπηρία	290
<i>Αροσινού-Κορέα Μαρία - Σπυροπούλου Αλίσσια</i>	
Μελέτη διαγνωστικών εργαλείων σε μαθητές με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία) με έμφαση τις δυσκολίες στις μνημονικές δεξιότητες.	309
<i>Αροσινού - Κορέα Μαρία - Σταύρου Γιάννης</i>	
Η εξέταση της παιδικής ζωγραφιάς ως διαγνωστικό μέσο μαθησιακών δυσκολιών	325
<i>Κυριαζή Ειρήνη</i>	
Στρατηγικές Γλωσσικής Εκμάθησης στο Πολύγλωσσο Περιβάλλον της Τάξης και Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες (Δυσλεξία).	346
<i>Αροσινού - Κορέα Μαρία -Περιφεράκης Θεόδωρος</i>	
Καινοτομία στην Εκπαίδευση	361
Ο ευεργετισμός στην ελληνική εκπαίδευση κατά την περίοδο της συνταγμα- τικής μοναρχίας (1844-1862)	363
<i>Δεληγιάννης Χρήστος Αλ.</i>	
Neets: Η Περίπτωση των Άνεργων Πτυχιούχων στο Ν. Αττικής	376
<i>Δελλαπόρτα Θεοδώρα - Βλαχάδη Μαρία</i>	
Φιλοσοφικό, πολιτικό και κοινωνικό υπόβαθρο της θεωρίας του Paulo Freire – Πολιτιστική παραγωγή	394
<i>Καραγιώργου Αικατερίνη</i>	
Καινοτόμες διδακτικές παρεμβάσεις, μέσω ορθολογικής αξιοποίησης εποικοδομιστικών και ανοιχτού τύπου λογισμικών	407
<i>Μαστρογιάννης Αλέξιος - Αναστόπουλος Αναστάσιος</i>	
Διαχείριση συγκρούσεων μεταξύ εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Μελέτη περίπτωσης.	425
<i>Μαρία Μπιμπούδη - Ελένη Σωτηρακοπούλου - Μαρία Βλαχάδη</i>	
Το σχολείο αλλιώς: Διδάσκοντας με σύγχρονα ψηφιακά μέσα	443
<i>Μενέλαος Τζιφόπουλος</i>	
Δόμηση ταυτότητας σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα	460
<i>Τσιώση Μαργαρίτα</i>	
Διοίκηση Εκπαίδευσης	469
Ο Ρόλος Του Στυλ Ηγεσίας Στη Δημιουργία Διαπολιτισμικού Κλίματος Στο Σχολείο	471
<i>Δημητρίου-Χρυσάνθου Χριστίνα – Αθανασούλα-Ρέππα Αναστασία</i>	

Συγκριτική προσέγγιση των θεωριών της εκπαιδευτικής ηγεσίας στη Δημοτική Εκπαίδευση	492
<i>Καραγιώργου Αικατερίνη</i>	

Στυλ προσωπικότητας και διοίκηση σχολικών μονάδων	505
<i>Παπαϊωάννου Πωλίνα - Δρ. Αθανασούλα-Ρέππα Αναστασία</i>	

Η αντιπροσώπευση των γυναικών στη διοίκηση της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα.	522
<i>Μεϊντάση Αθανασία - Ευαγγελίου Μαρία</i>	

Κοινωνική Παιδαγωγική και Συμβουλευτική	535
--	-----

Δράση Συμβουλευτικού Σταθμού Νέων ως δείκτης κοινωνικής ευαισθησίας. Η περίπτωση των αναπηρικών αμαξιδίων.	537
<i>Καρολίδου Σωτηρία</i>	

Συνυάρχω και Μοιράζομαι. Μια έμπρακτη απόδειξη της κοινωνικής συμμετοχής και φροντίδας	553
<i>Καρολίδου Σωτηρία</i>	

Ειδικές Δεξιότητες Συμβουλευτικής - Εγχειρίδιο Βοηθών του Richard Nelson Jones	566
<i>Ορφανού Δέσποινα</i>	

Εκπαιδευτική Πολιτική	579
------------------------------	-----

Σύζευξη υπαρξιστικής Παιδείας και Εκπαιδευτικής Πολιτικής: Ένα προκλητικό εγχείρημα	581
<i>Αναστόπουλος Αναστάσιος</i>	

Υπαρξισμός, ελευθερία και σχολείο. Μια παραδειγματική δικτυακή πολυπλοκότητα	592
<i>Αναστόπουλος Αναστάσιος</i>	

Πολιτικές Διαχείρισης Συγκρούσεων στη Σχολική Μονάδα	601
<i>Γαλανοπούλου Άννα - Κουρζής Σταμάτης - Βλαχάδη Μαρία</i>	

Στρατηγικές Διαχείρισης Συγκρούσεων στα Δημοτικά Σχολεία	616
<i>Δάφνη Πολυκάρπου - Δρ. Αθανασούλα-Ρέππα Αναστασία</i>	